

mente, at parlamentarisk Loyalitet og politisk Konsekvens krævede, at vi gik med dertil. Og vi mente, at det vilde være heldigt ogsaa af den Grund, at Udvidelsen var sat i Forbindelse med den Begrænsning, som fandt Sted. Thi det maa man ikke glemme, at samtidig med, at man foreslog at udvide Bankgarantien til Provinbankerne, begrænsedes den til 8 Millioner mod de tidligere 10 Mill. Kr.; altsaa det Maksimumstøb, Staten kunde lide, blev sat 2 Mill. Kr. ned. Naar vi gik med til Udvidelsen — samtidig altsaa med Indskrænkningen —, var det ogsaa af den Grund, at dansk Erhvervs- og Forretningsliv krævede en hurtigst mulig Afslutning. Jeg kan derfor ikke billige, at det daværende Ministerium ikke satte mere Kraft ind paa at faa det den 3. Maj 1909 vedtagne Lovforslag op i Landstinget. Jeg ved ikke nøjagtigt, hvordan de politiske Forhold vare, men Ministeriet stod saadan paa det Tidspunkt, at det kunde paaregne en vis Velvillie i Landstinget. Jeg kan heller ikke billige, at man ikke indbragte Lovforslaget om Statsgarantiens Udvidelse — og samtidige Indskrænkning — i sidste Sommersamling. Jeg syntes, der ikke vilde være noget til Hinder for at tage denne vigtige Sag for, netop fordi det var heldigt saa hurtigt som muligt at naa til en i hvert Fald officiel Afslutning af Krisen, det krævede som sagt dansk Erhvervs- og Forretningsliv.

Nu foreligger altsaa den højtærede Finansministers Forslag om Bankgarantiens Udvidelse og Indskrænkning. Den højtærede Finansminister hævder, at han har været noget bunden af Folketingets Vedtagelse den 3. Maj 1909. Det synes jeg imidlertid, han ikke behøvede at være. Jeg synes, at han og hans Parti staa fuldkommen frit, just fordi han og hans Partifæller have stemt mod Bankgarantiens Udvidelse. De staa baade moralsk og politisk fuldkommen frit. Lov er Lov, og Lov skal holdes, det er sandt, men der var netop ingen Lov i dette Tilfælde, for hvad Folketinget vedtager, er ikke Lov, Landstinget havde ikke vedtaget det, Rigsdagen havde ikke vedtaget det, og Kongen ikke stadfæstet det. Altsaa, her var ingen Lov, der kunde binde Hænderne. Men naar jeg har sagt dette, vil jeg straks tilføje: Jeg vil lykønske den højtærede Finansminister til, at han, da han nu er kommen til den Opfattelse, at der er ingen anden Vej at gaa, foreslaar denne Udvidelse samtidig med en Indskrænkning, der overgaar den, som hans Forgænger syntes i Stand til at gennem-

føre. Jeg ser deri — i Modsætning til den sidste ærede Taler — et Vidnesbyrd om, at den nuværende højtærede Finansminister har haft en fast og kraftig Haand overfor Finansmagten, overfor den Magt, han selv en Gang har døbt „det tredje Ting“. Jeg lykønsker ham til, at han ved sine Forhandlinger med Bankmændene dog er kommen 1 Mill. Kr., maaske lidt mere, ned under det, Finansminister Brun kom til, og derfor kan jeg med saa meget større Glæde ligesom den sidste ærede Taler, om end med en anden Motivering, anbefale dette Lovforslag til hurtigst mulig Fremme.

Men maa jeg benytte Lejligheden til at sige et Par Ord til den sidste ærede Taler. Det hænger sammen med, hvad jeg her har udtalt. Det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) sagde om Staten, at den var svag overfor Bankerne. Han sagde endvidere, at det var en uværdig Opgave, Staten her havde faaet med at gøre. Han talte om disse Forretninger, der ogsaa vilde finde Sted i Fremtiden, og sagde, at de vare af den Art, at det ikke var værdigt for Staten at have med dem at gøre. Jeg tror ikke, det ærede Medlem har Ret i, at Staten i sig selv er eller behøver at være svag overfor Bankverdenen. Jeg skal indrømme det ærede Medlem, at den Stat, han stod i Spidsen for, var svag, men jeg tror ikke, det stammer fra, at Staten i sig selv var svag, jeg tror, det stammer fra Karakteregenskaber hos den Mand, som stod i Spidsen for Staten og havde med Pengemagten at gøre. Jeg har tidligere haft Lejlighed til at dadle den Svaghed, det ærede Medlems Finansminister udviste. Jeg minder blot om Begivenhederne i Efteraaret 1908, da den daværende Finansminister var saa svag, at han overfor en Protest fra Bankrepræsentanterne i Bankkomiteen opgav at sætte de Mænd ind i Bankkomiteen som Statens Repræsentanter, han i Virkeligheden ønskede at sætte derind. Ja, det var en meget svag Optræden, men det ligger ikke i Statens Karakter, det laa i Karakteren hos de Mænd, der stode i Spidsen for Staten.

Det ærede Medlem fra Æbeltoft havde sikkert ikke Ret, naar han for den Omstændighed, at det var lykkedes den nuværende Finansminister at komme ned fra de 8 Mill. Kr. til de 7 Mill. Kr., vilde give den Forklaring, at den Tid, der var gaaet, her havde hjulpet. Sagen er netop, at i jo længere Tid denne Sag har været, desto mere er Tabet svulmet op, og desto tydeligere have alle kun-